

Spletne tehnologije, UL, FRI (VSP)

ST 7 - Spletne aplikacije

doc.dr. Mira Trebar

Vsebina

- ▶ Spletne aplikacije
- ▶ Piškoti
- ▶ Seje

- ▶ Literatura:
- ▶ The web design and development process

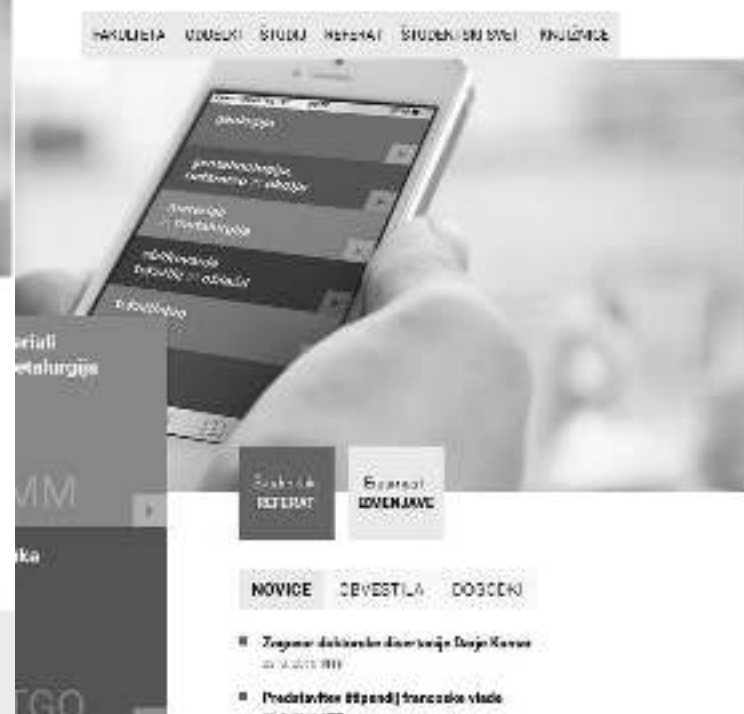
<http://www.visiblelogic.com/blog/2012/10/the-web-design-and-development-process-what-to-expect/>

- ▶ Meloni, Julie C., PHP, MySQL and Apache (All in One), USA 2012

Uvod

<http://www.ntf.uni-lj.si/>

Računalništvo

Prijava | Registracija | Skupin žanje (0) | Moj voziček (0)

VSI ODDELKI +

Lene gume | Televizorji | Računalništvo | Dom in vrt | Otro oprema | Dodaj najljubše oddelke +

RAČUNALNIŠTVO

PROCESORJI IN DODATKI
TABLJETE IN RAČUNALNIŠTVO IN DODATKI
RAČUNALNIŠTVO IN DODATKI
STREŠNIŠTVO IN DODATKI
SHRANJEVANJE PODATKOV
DODATKI
MONITORJI
TISKALNIKI
REZALNO
USB KLJUČI
KREČNA OPREMA
ZUNAJŠNJE ENOTE
RAČUNALNIŠKE KOMPONENTE
PROJEKTORJI IN DODATKI
ELEKTRONSKA NAMENJILA IN ZAPLETI
PROGRAMSKA OPREMA
DIGITALNA VARNOST
POTROŠNI MATERIALI
STORITVE
DARILNI BONI

DRUGI ODDELKI

MIKROSCOP - PAKETI
MIKROSCOP - DOP

Kartužer in tonerji

Računalništvo

TOSHIBA SATELLITE L50-B-2CM + DARILI

Intel Core i3 / 1 TB / 15,6"

399 €

HAJDUČKA CENA

No Master Card

Prenosnik DELL Inspiron 3538 32/4GB

399,00 €

od 399,00 €

Prenosnik Lenovo IdeaPad 100 Intel

239,00 €

od 239,00 €

Tablirni računalnik Samsung Galaxy Tab S2

479,00 €

od 479,00 €

Tablirni računalnik Microsoft Surface Pro 4

1.369,00 €

od 1.369,00 €

SSD Samsung 850 EVO 500GB 2.5" SATA3

159,99 €

od 159,99 €

Z vsakej vam izstajajo pri nakupu

tel. 01 43 76 333

POSLUŠNI SERVIS

KREDIT

5 LET GARANCIJE

Pogosta vprašanja

Koliko časa traja dostava?

Kje lahko osebnost prevzamem izdelek?

Kako in kdaj plačati?

VED POŠTOSTIH VPRASHANJ

Prijava na e-revijo

Bodite prvi, ki boste izvedeli za naše akcije in popuste, ki segajo do 50%.

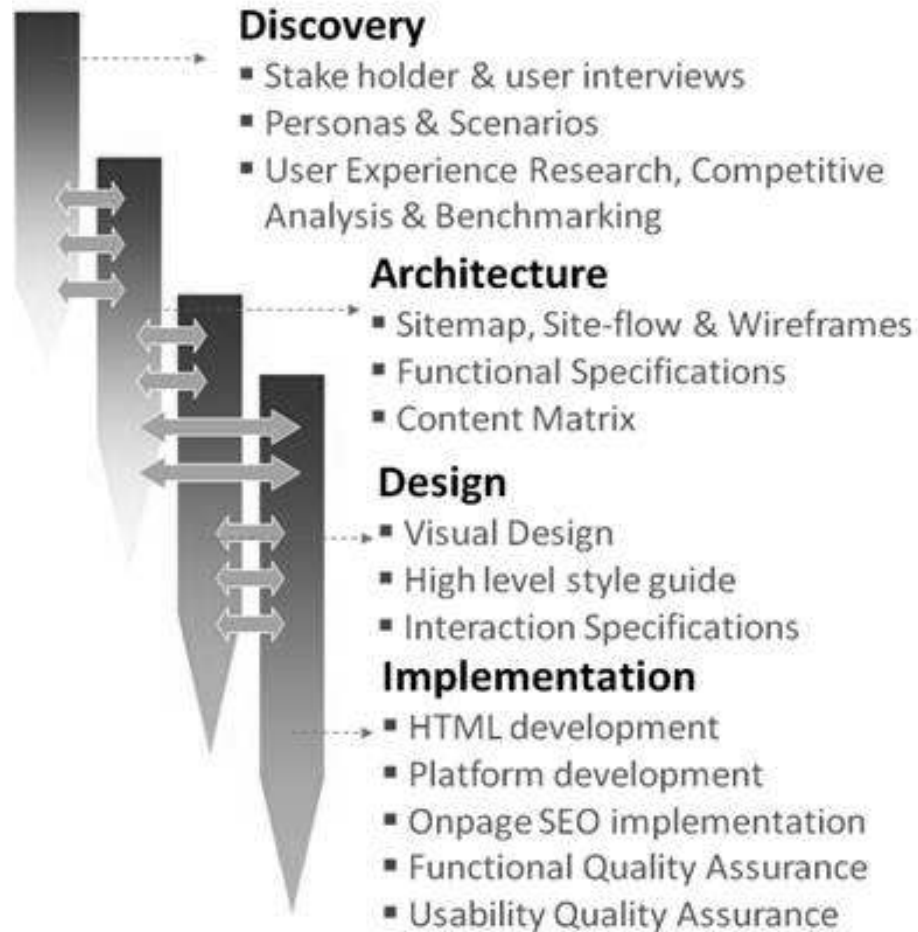
Spletni projekti - pristopi

1

- ▶ Raziskava, cilji, planiranje (ang. : research, goals, planning)
- ▶ Spletišče - hierarhična struktura spletnega mesta (ang. sitemaps)
- ▶ Skelet – razmestitev elementov na spletišču (ang. wireframes)
- ▶ Načrtovanje spletišča (ang. design)
- ▶ Razvoj spletišča (ang. development)

2

- ▶ Zbiranje informacij (ang. Information Gathering)
- ▶ Planiranje (ang. Planning)
- ▶ Načrtovanje (ang. Design)
- ▶ Razvoj (ang. Development)
- ▶ Testiranje in dostava (ang. Testing and Delivery)
- ▶ Vzdrževanje (ang. Maintenance)

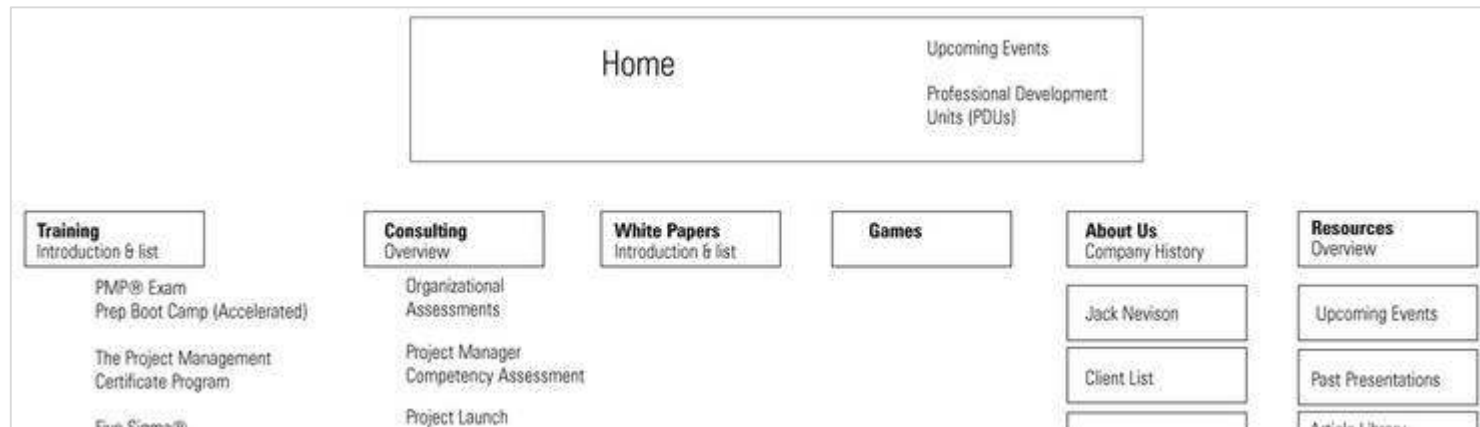
► <http://interactiveavenues.com/what-we-do/website-design-applications-and-technology.html>

Raziskava, cilji, planiranje

- ▶ Kaj so vaši cilji?
 - ▶ Prodaja (letalske karte, proizvodi, ...)
 - ▶ Informiranje uporabnikov (dogodki, ...)
 - ▶ ...
- ▶ Ali/Kako bo vaša spletna aplikacija pomagala doseči zastavljene cilje?
 - ▶ Pospešitev prodaje
 - ▶ Ustvarjanje blagovne znamke
 - ▶ ...
- ▶ Načrtovanje vsebine, njeno organiziranje in urejanje.
- ▶ Analiza konkurence.
- ▶ Kdo so uporabniki?
- ▶ Kakšne informacije iščejo uporabniki?
- ▶ Zakaj bi nekdo prišel na vašo spletno stran?
- ▶ ...

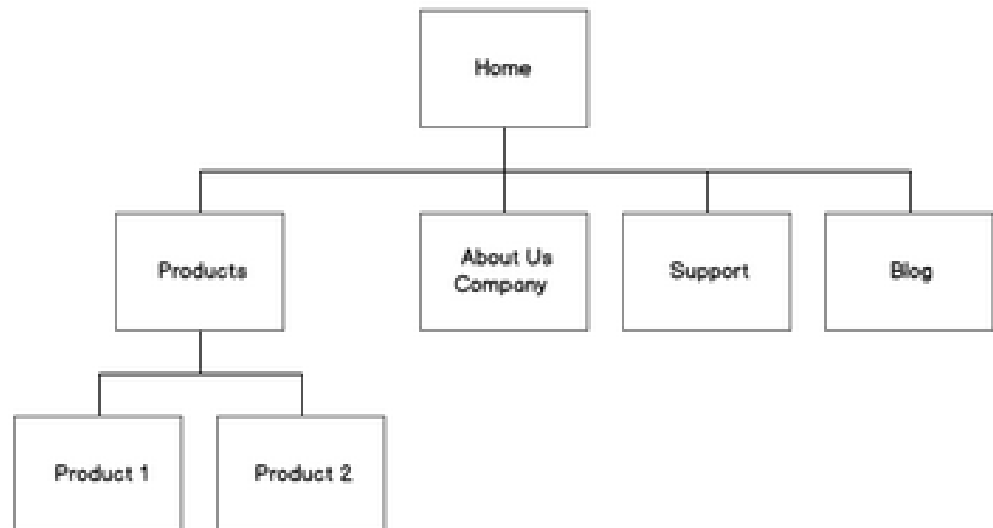
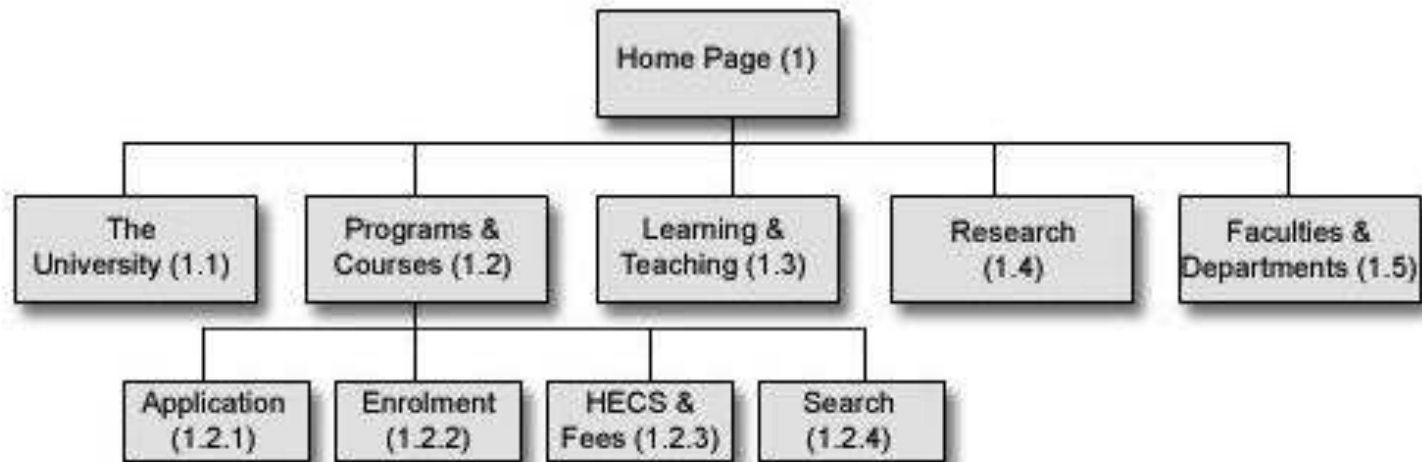
Spletišče (ang. sitemap)

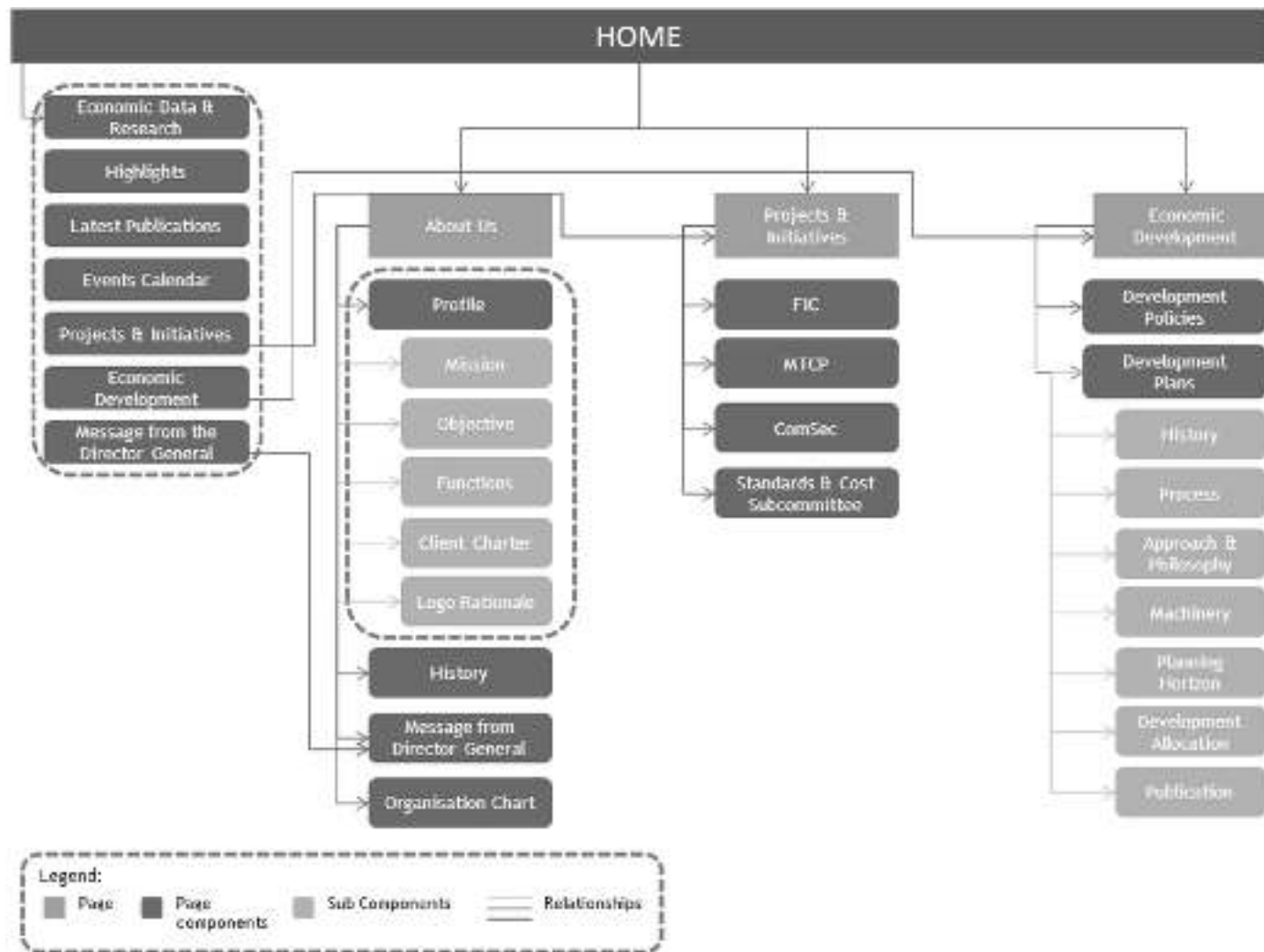
- ▶ Kazalo spletne strani
- ▶ Zemljevid strani - Prikaz celotne spletne strani

- ▶ Dejanska spletna stran

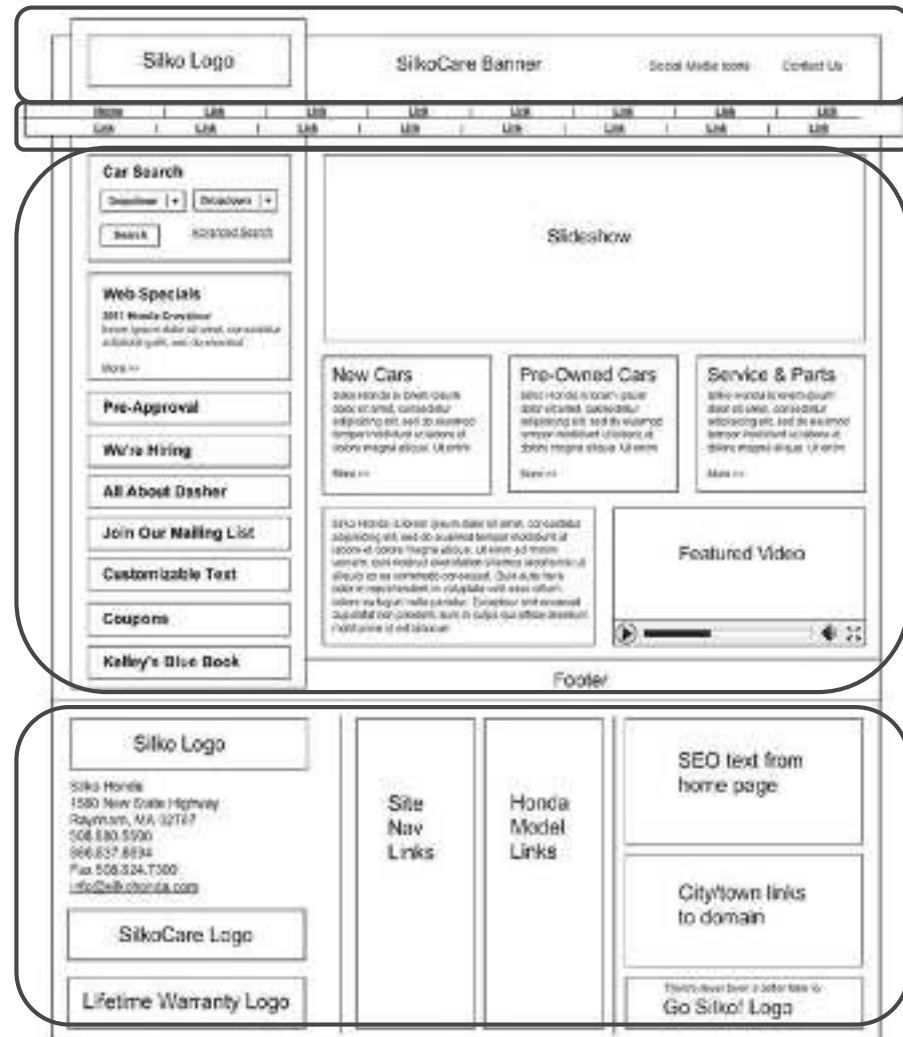

Skelet (ang. wireframe)

- ▶ Osnutek spletne strani
- ▶ Postavitve tipov vsebine
- ▶ Lahko je, ni pa nujno dejanska postavitve in vsebina spletne strani
- ▶ Primer: SilcoHonda
 - ▶ Glava
 - ▶ Dve navigacijski vrstici
 - ▶ Osrednji del
 - ▶ Spodnji del ('noga')

► Dejanska stran SilcoHonda

- Elementi so isti
- Postavitev je drugačna

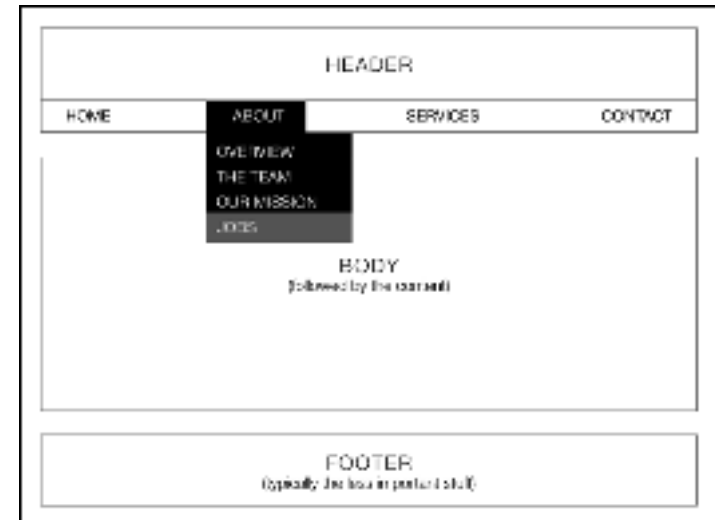
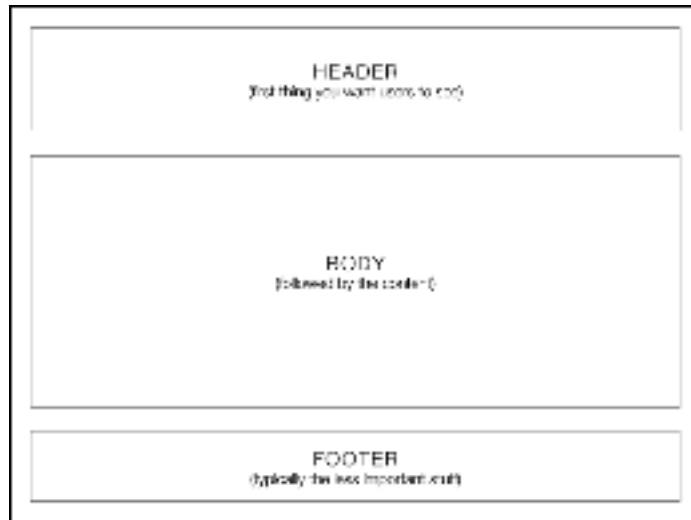
<http://www.silcohonda.com/>

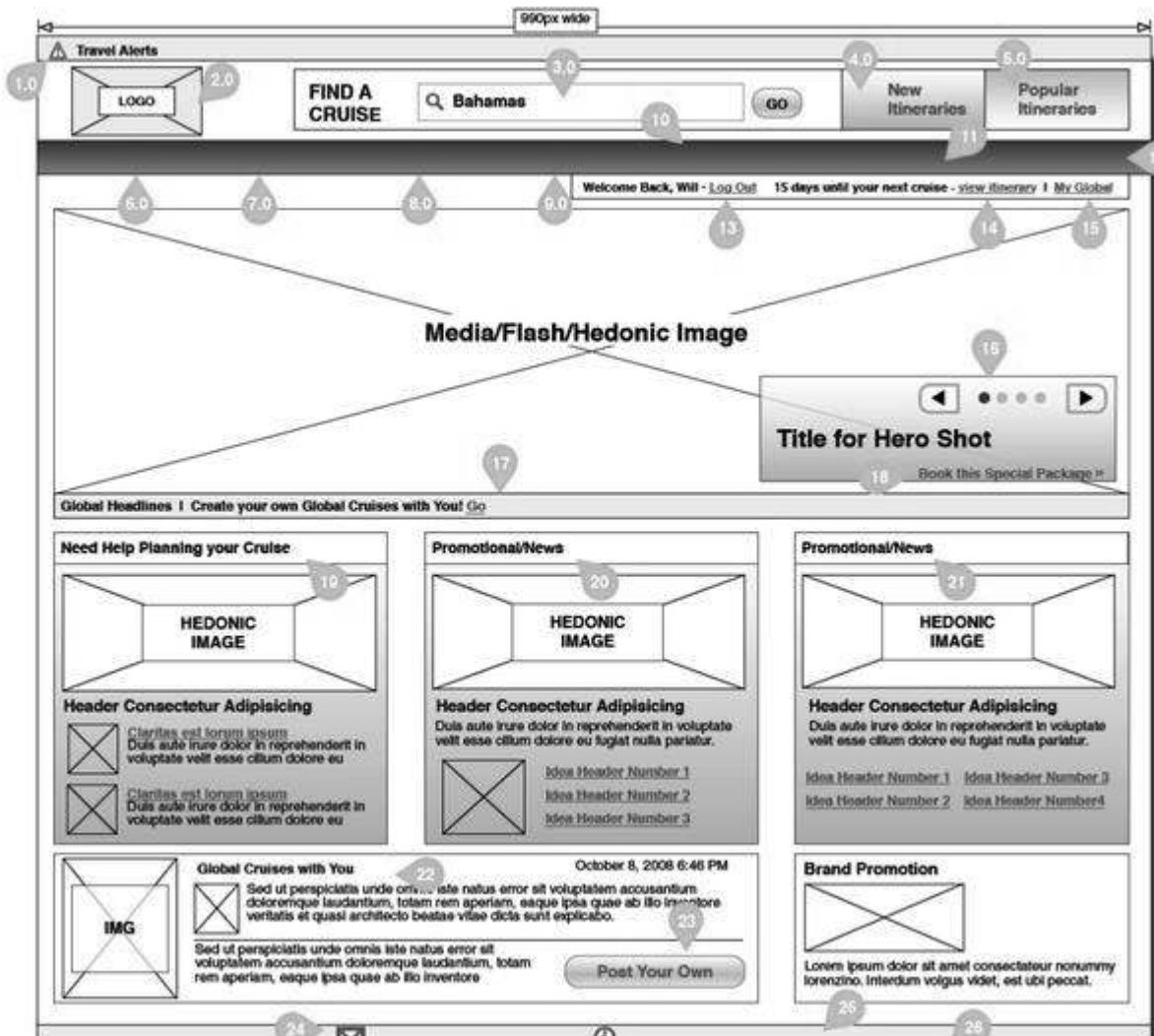

- Navigacijska vrstica je samo ena

Skelet - Primeri

Načrtovanje (ang. design)

- ▶ Modeli spletne strani
 - ▶ Photoshop
 - ▶ InVision
- ▶ Izgledi spletnih strani
- ▶ Barvna paleta
- ▶ Primer: WMEDC

► Dejanska stran WMEDC

Razvoj spletišča (ang. development)

- ▶ Pretvorba modela v HTML in CSS
 - ▶ Kodiranje spletne strani: (HTML(5), CSS(3))
 - ▶ Wordpress (ogrodje za učinkovit razvoj, enostavna uporaba)
 - ▶ Bootstrap ogrodje (HTML, CSS, JS), odzivna rešitev
- ▶ Testiranje funkcionalnosti
 - ▶ Brskalniki (Chrome, Mozilla, ...)
 - ▶ OS (namizne in mobilne rešitve)
- ▶ Zaključek:
 - ▶ Izobraževanje (ang. training)
 - ▶ Vzdrževanje (ang. maintenance)

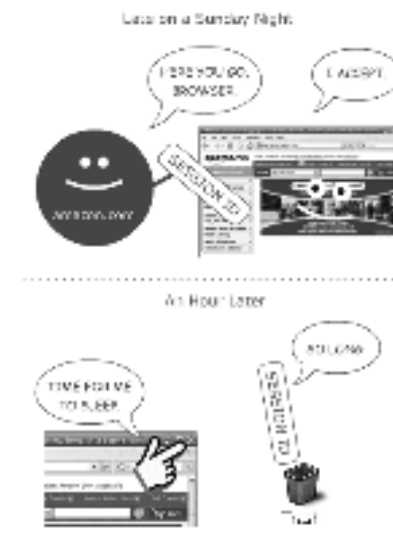
Informacije o uporabnikih

- ▶ Spletna stran ve kdo sem - me pozna.
- ▶ Kako je to mogoče?
- ▶ Kako se odjemalec enolično identificira strežniku?
- ▶ Kako strežnik zagotovi vsebine vsakemu odjemalcu?

- ▶ HTTP je protokol brez stanj
 - ▶ omogoča brskalniku, da zahteva dokument od strežnika

▶ Rešitev problema!

- ▶ Piškoti (cookies)
- ▶ Seje (sessions)

<https://moz.com/blog/controlling-search-engine-access-with-cookies-session-ids>

Piškoti (cookies)

- ▶ Uporaba v PHP skripti
- ▶ Shrani se informacija o uporabniku
- ▶ Piškot
 - ▶ Majhna količina podatkov
 - ▶ Shrani jo uporabnikov brskalnik
 - ▶ Povezana je z zahtevo strežnika ali skripte
 - ▶ Sestoji iz imena, vrednosti in datuma poteka
 - ▶ Podatke lahko bere samo njegov ustanovitelj
- ▶ Uporabnik
 - ▶ Nastavitev brskalnika: obveščanje o ali zavrnitev piškotov
 - ▶ Potrebno ga je obvestiti o piškotu
- ▶ Uporaba piškotov
 - ▶ Avtentikacija
 - ▶ Sledenje uporabnika
 - ▶ Urejanje nakupovalnega vozička

Piškoti – ustvarjanje, dostop, brisanje

Sintaksa: `setcookie(name, value, expire, path, domain, secure, httponly);`

Parametri

► Obvezno:

- name – ime piškota
- value – vsebina piškota (do 4K teksta)

► Opcijsko:

- expire- `time() + 360` (čas, ki so mu dodane sekunde)
- path – pot do piškota na strežniku ('/' – piškot je dostopen v celi domeni)
- domain – internetna domena piškota (.webserver.com)
- secure – (TRUE- piškot je dostopen samo preko https://)
- httponly – opcijsko je od PHP 5.2.0.V primeru, da cooky uporablja HTTP protokol (TRUE- JavaScript ne more dostopat do piškota)

Primer:

- ▶ Kreiramo piškot z imenom `name = 'username'`, in vrednostjo `value='Hannah'`, kateri bo odstranjen iz predpomnilnika brskalnika v 7 dneh.
`setcookie('username', 'Hannah', time() + 60 * 60 * 24 * 7, '/')`;
- ▶ Dostop do piškota (branje vrednosti)
`if (isset($_COOKIE['username'])) $username = $_COOKIE['username'];`
- ▶ Brisanje piškota (postavitev datuma v peteklosti):
`setcookie('username', 'Hannah', time() - 2592000, '/')`;

Piškoti in njihovi podatki

```
<?php
    $strValue = "Hello, this is a cookie";
    setcookie ("TestCookie", $strValue);
?>
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.1//EN"
    "http://www.w3.org/TR/xhtml11/DTD/xhtml11.dtd">
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" xml:lang="en">
<head>
<title>PHP Script</title>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=ISO-8859-1" />
</head>
<body>
<?php
    echo "<p>Cookie Set</p>";
?>
</body>
</html>
```

Izpis:

Cookie Set

```
<body>
<?php
    $strCookieData =
    $_COOKIE["TestCookie"];
    echo "<p>$strCookieData</p>";
?>
</body>
```

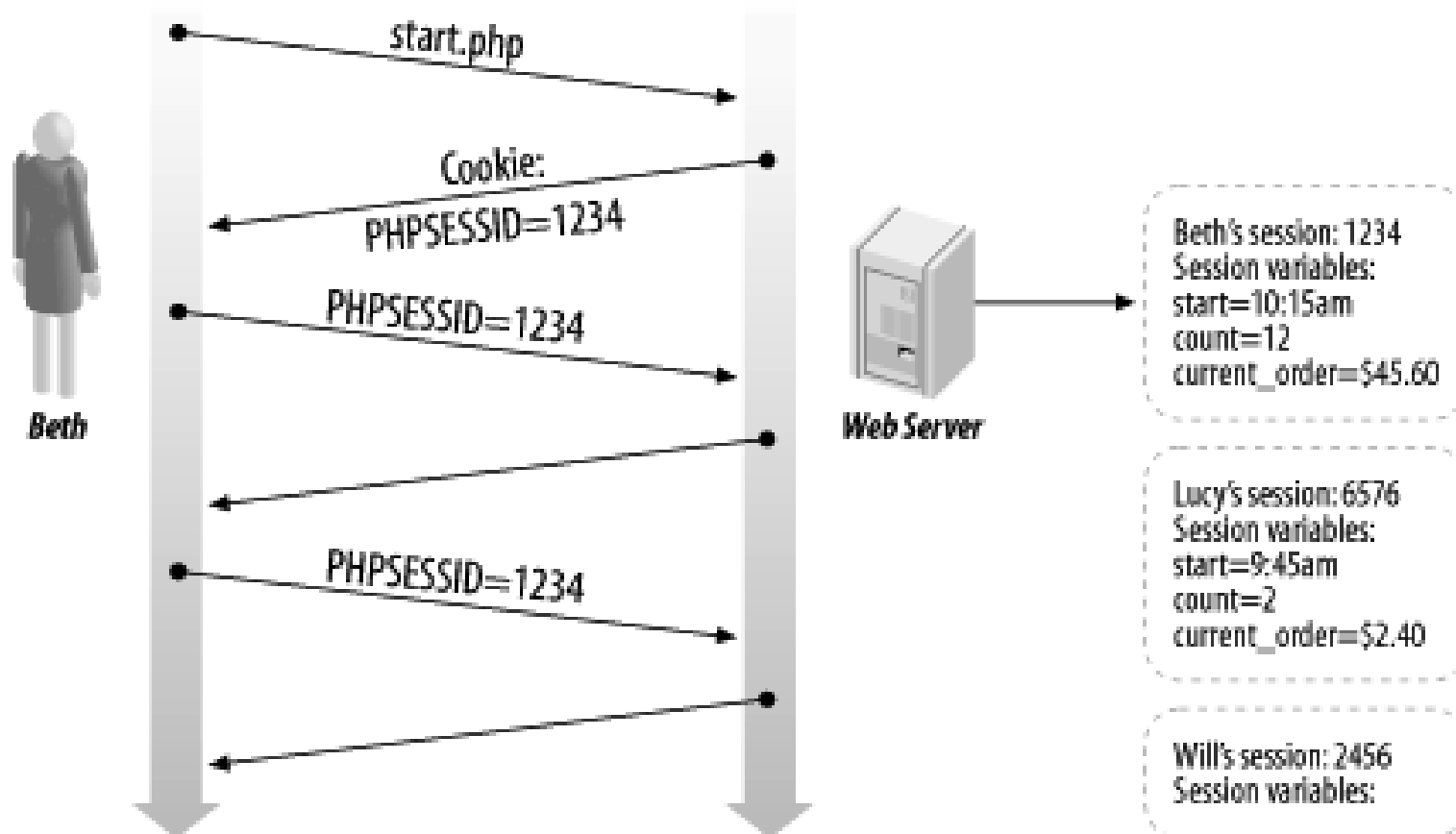
Hello, this is a cookie

Seje (Sessions)

- ▶ Funkcije seje:
 - ▶ določijo uporabniku enolični identifikator (ID)
 - ▶ uporabljene so za shranjevanje in pridobivanje informacij povezanih z ID
- ▶ Uporabnik dostopa do spletne strani s sejo
- ▶ Spremenljivke so povezane s sejo in so dostopne: `$_SESSION`
- ▶ Stanje seje je shranjeno v začasni datoteki ali podatkovni bazi:
`session_set_save_handler()`
- ▶ Delo s sejami:
 - ▶ Zagon seje: `session_start();`
 - ▶ Dostop do ID seje: `session_id();` – postavitve ali pridobitev ID
 - ▶ Uničenje seje: `session_destroy();`
 - ▶ Shranjevanje spremenljivk: `$_SESSION['ime'] = "Maja";`
 - ▶ Dostopanje do spremenljivke: `echo $_SESSION['ime'];`
- ▶ Seja ostane veljavna dokler je brskalnik aktiven oz je ne uničimo v skripti.

Upravljanje seje

Seja vsebuje unikaten ID in se prenaša kot piškot

► Delo s sejami - primer

► dodajanje spremenljivk

```
1: <?php
2: session_start();
3: $_SESSION['product1'] = "Sonic Screwdriver";
4: $_SESSION['product2'] = "HAL 2000";
5: echo "The products have been registered.";
6: ?>
```

The products have been registered.

► Pridobivanje spremenljivk

```
1: <?php
2: session_start();
3: ?>
4: <p>Your chosen products are:</p>
5: <ul>
6: <li><?php echo $_SESSION['product1']; ?></li>
7: <li><?php echo $_SESSION['product2']; ?></li>
8: </ul>
```

Your chosen products are:

- Sonic Screwdriver
- HAL 2000

Seja – dostopanje do strani

```
<?php
    session_start();
    if (!$_SESSION["intCount"])
        $_SESSION["intCount"] = 1;
    else
        $_SESSION["intCount"]++;
?>
<!DOCTYPE html
<html>
<head>
<title>PHP Script</title>
</head>
<body>
    <?php
        echo "<p>Your session ID is " . session_id(). "</p>";
        echo "<p>You have accessed this page "
            . $_SESSION["intCount"] . " times.</p>";
    ?>
</body>
</html>
```

```
session_start();
if (!$_SESSION["intCount"])
    $_SESSION["intCount"] = 1;
else
    $_SESSION["intCount"]++;
if ($_SESSION["intCount"]==5)
    session_destroy();
```

You have destroyed this session - access number:5.

Your session ID is 8clv1ce6ef5ma7lpitk85hsmt6.

You have accessed this page 1 times.

- ▶ Primer uporabe seje – Obrazec
 - ▶ Izberem produkt
 - ▶ Kliknemo Submit Form
- ▶ Ponavljam izbiro

Product Choice Page

Select some products:

Sonic Screwdriver

Hal 2000

Tardis

Submit Form

[go to content page](#)

Content Page

[return to product choice page](#)

Content Page

Your cart:

1. Hal 2000

[return to product choice page](#)

Content Page

Your cart:

1. Hal 2000

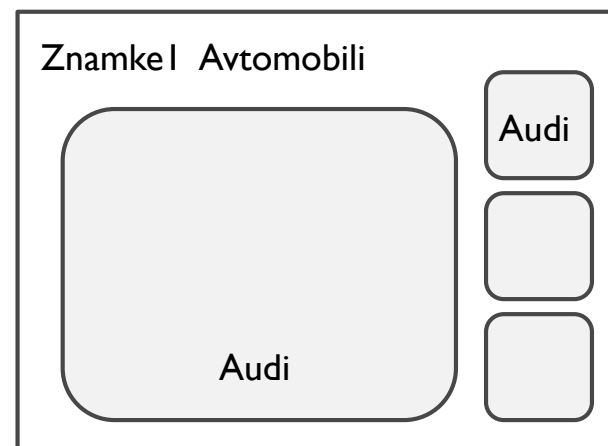
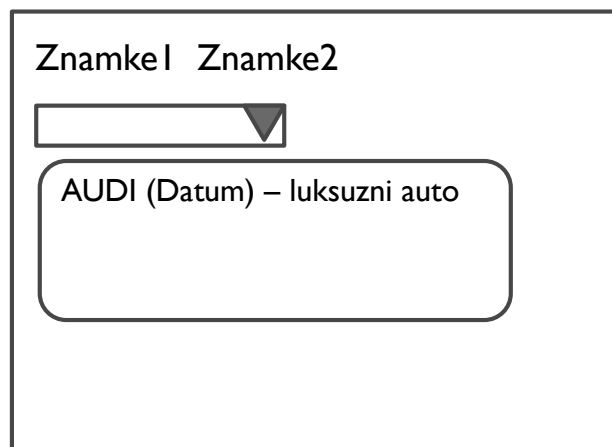
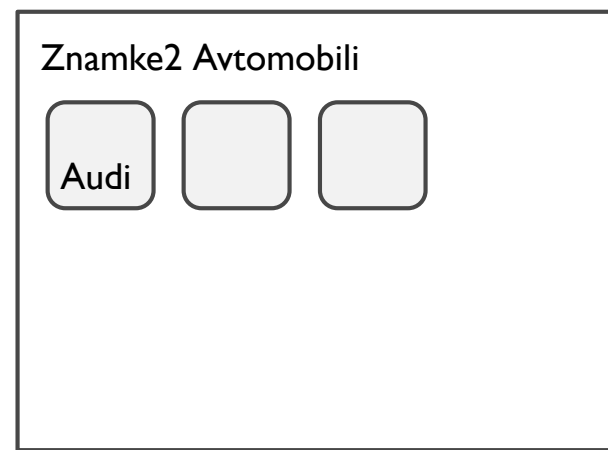
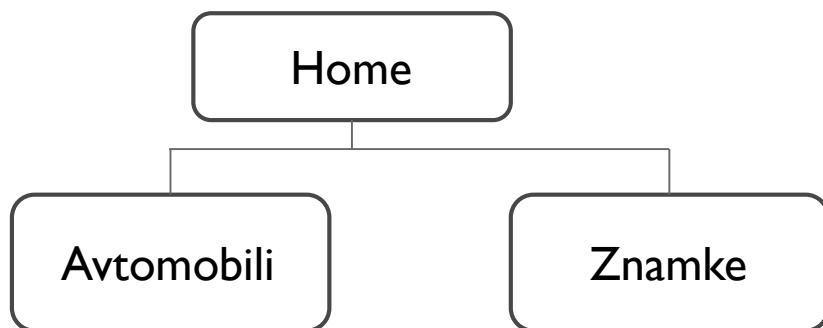
2. Transporter bracelet

[return to product choice page](#)

PRIMER: Spletna aplikacija

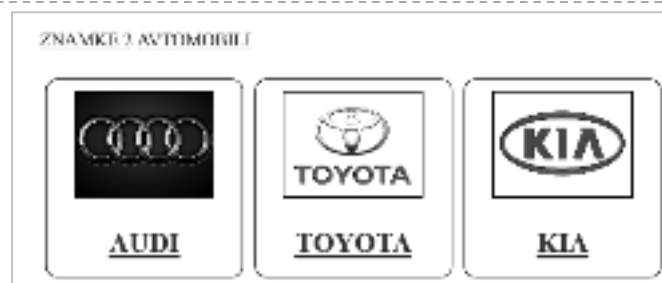
- ▶ Opis problema
 - ▶ Spletna aplikacija za predstavitev avtomobilov
- ▶ Predstavitev avtomobilov
 - ▶ Znamka avtomobila
 - ▶ Tip avtomobila
 - ▶ Slike - logotipi znamk avtomobilov
- ▶ Podatki (tekst, slike)
 - ▶ Znamke: AUDI, TOYOTA, KIA
 - ▶ Avtomobili:
 - ▶ AUDI: Q7,A3
 - ▶ TOYOTA:Avensis
 - ▶ KIA: CEED, Optima

Spletišče in skelet

Spletna aplikacija – končna rešitev

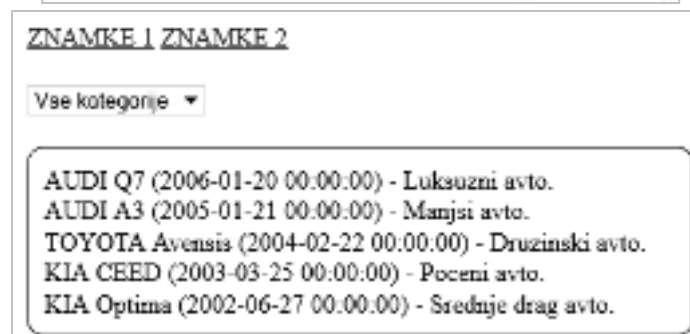
- ▶ Vstopna stran (ZNAMKE1)

- ▶ ZNAMKE2

- ▶ AVTOMOBILI

► AUDI

ZNAMKE 1 ZNAMKE 2

AUDI ▼

AUDI Q7 (2006-01-20 00:00:00) - Luksuzni avto.
AUDI A3 (2005-01-21 00:00:00) - Manjsi avto.

► TOYOTA

ZNAMKE 1 ZNAMKE 2

TOYOTA ▼

TOYOTA Avensis (2004-02-22 00:00:00) - Druzinski avto.

► KIA

ZNAMKE 1 ZNAMKE 2

KIA ▼

KIA CEED (2003-03-25 00:00:00) - Poceni avto.
KIA Optima (2002-06-27 00:00:00) - Srednje drag avto.

Spletna aplikacija – podatkovna baza

► avtomobili

+ Options

←T→	▼	avto_id	ime	datum	opis	znamka_id
☐	Edit Copy Delete	1	Q7	2006-01-20 00:00:00	Luksuzni avto.	1
☐	Edit Copy Delete	2	A3	2005-01-21 00:00:00	Manjsi avto.	1
☐	Edit Copy Delete	3	Avensis	2004-02-22 00:00:00	Druzinski avto.	2
☐	Edit Copy Delete	4	CEED	2003-03-25 00:00:00	Poceni avto.	3
☐	Edit Copy Delete	5	Optima	2002-06-27 00:00:00	Srednje drag avto.	3

⬆ Check All / Uncheck All With selected: Change Delete Export

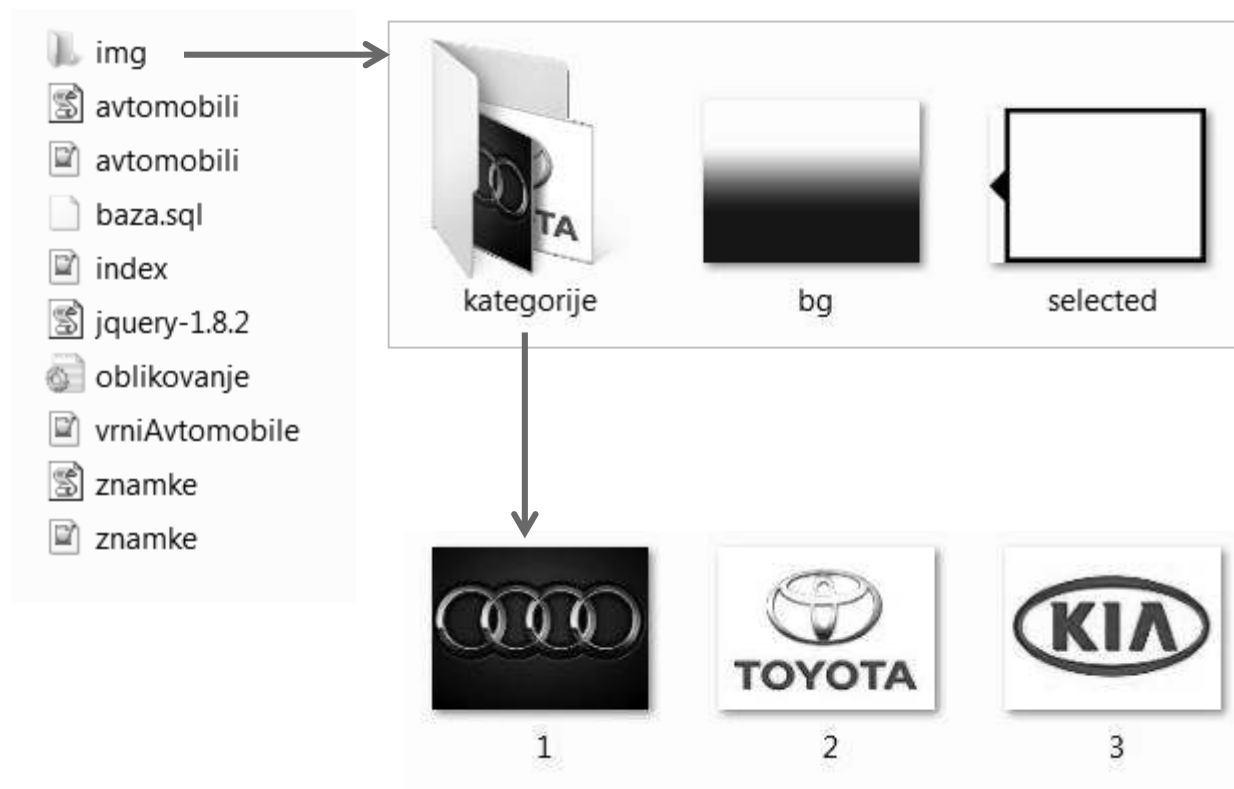
► znamke

+ Options

←T→	▼	znamka_id	ime
☐	Edit Copy Delete	1	AUDI
☐	Edit Copy Delete	2	TOYOTA
☐	Edit Copy Delete	3	KIA

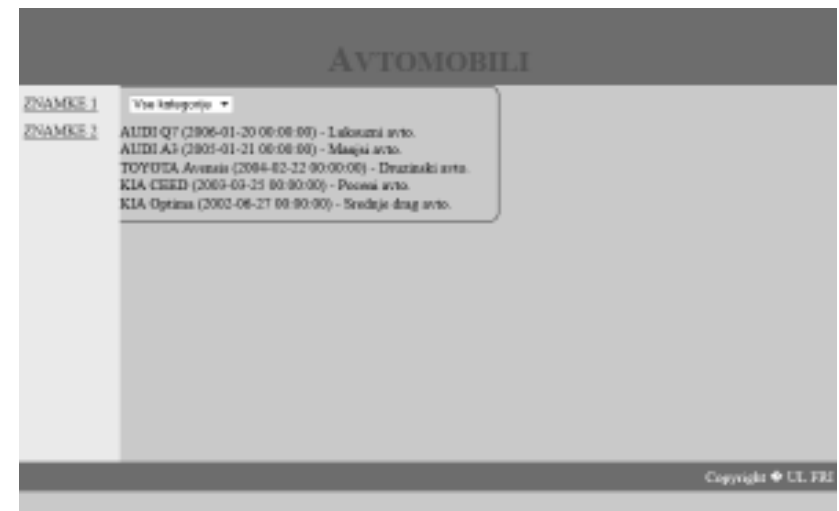
Spletna aplikacija – datoteke

► ST_avtomobili.zip

Naloga 1- sprememba oblike

- ▶ Rešitev prejšnjega primera je potrebno realizirati v novi oblikovni zasnovi spletne strani.

Naloga 2 - registracija

- ▶ V rešitev je potrebno dodati možnost registracije uporabnika.
- ▶ Dva načina:
 - ▶ Prva stran –desno
 - ▶ Povezava na samostojno okno- spodaj

